

Усього на сарматські поклади пробурено 58 свердловин, у діючому фонді перебуває 45 свердловин та 3 свердловини (504, 534, 535-БВ) контрольні, 1 свердловина (512-БВ) спостережна, 1 свердловина (313-БВ) – у спеціальному фонді, решта ліквідовані.

Дослідно-промислова розробка сарматських газових покладів розпочата в 1991 р. Видобуток газу склав 2431 млн м³ з горизонтів НД-3 – НД-12.

Верхньодашавські горизонти на Більче-Волицькому родовищі не опішувалися. На ряді родовищ, що розташовані в безпосередній близькості до Більче-Волицького родовища, вони є продуктивними: Дашавське родовище – продуктивні горизонти ВД-13, ВД-11; Турабівське родовище – ВД-11, ВД-10; Рубанівське родовище – ВД-13, ВД-12, ВД-11. Встановлена продуктивність даної світи і на інших родовищах, а саме: Свидницькому, Вишнянському, Макунівському, Угерському, Любешівському.

Верхньодашавська підсвіта за своїм складом подібна до нижньодашавської, але відрізняється від неї більшою тонкошаруватістю, меншою піскуватістю і значно більшим вмістом прошарків туфів і туфітів. Відклади верхньодашавської світи складені сірими щільними аргілітоподібними глинами, вапнистими, слюдистими з прошарками сірих кварцових пісковиків, дрібнозернистих вапнистих слюдистих алевролітів.

Для горизонтів ВД-13 – ВД-11 характерна невитриманість колектора по площі та по розрізу, утворюються багаточисленні лінзоподібні поклади, які тяготять до склепінних частин структури.

Враховуючи отримані позитивні геологорозвідувальні результати, можна зробити висновок, що горизонти верхньодашавської світи Більче-Волицького родовища можуть вміщувати промислові скупчення газу, тим самим, представляють певний інтерес для детальнішого вивчення перспектив їх газоносності.

Галина ГРИВНЯК

**ВПЛИВ РОЗРИВНИХ ТЕКТОНІЧНИХ ПОРУШЕНЬ
НА ФОРМУВАННЯ ПАСТОК ВУГЛЕВОДНІВ
ВОЛИНО-ПОДІЛЬСЬКОЇ НАФТОГАЗОНОСНОЇ ОБЛАСТІ**

Інститут геології і геохімії горючих копалин НАН України, Львів,
e-mail: igggk@mail.lviv.ua

Розривні тектонічні порушення відіграють істотну роль в структурі земної кори, у формуванні і розміщенні нафтогазоносних провінцій та в їх межах безпосередньо родовищ нафти і газу. Розломи можуть по-різному впливати на формування пасток нафти і газу, зокрема: сприяти утворенню пасток вуглеводнів, слугувати шляхами міграції флюїдів, екранувати поклади нафти і газу, а також бути чинниками їх руйнування. Причому в часі і просторі ці впливи можуть змінюватися залежно від тектонічної історії і геодинаміки регіону.

Волино-Подільська нафтогазоносна область розташована на південно-західній окраїні Східноєвропейської платформи. У її межах встановлено численні розривні тектонічні порушення, які відрізняються між собою тектонічною значимістю, генетичним типом, напрямком простягання та геодинамічними особливостями їх формування. Між розривними тектонічними порушеннями і пастками вуглеводнів Волино-Поділля встановлено генетичний зв'язок. Велика роль належить розломам в процесі утворення структур-пасток, головним чином, антиклінального типу.

У палеозойських відкладах Львівського прогину виявлено більше тридцяти брахіантиклінальних складок, згрупованих у декілька смуг, які витягнуті в північно-західному напрямку. Смуги складок ускладнені розривними тектонічними порушеннями. У південно-західній частині прогину формування антиклінальних складок проходило внаслідок дії тангенціально скерованих сил з боку Карпат і завершилося в кінці герцинського етапу. Це привело до утворення насувів і підкидо-насувів в товщі порід, а саме: Сокільницького, Зашківського, Жовківського, Бутинського, Белз-Милятинського. Дія тангенціальних сил поступово зменшувалася в напрямку з південного заходу на північний схід. У північно-східній частині Львівського прогину елементи насувної тектоніки відсутні, а смуги брахіантиклінальних складок приурочені до розривних порушень типу скидів (Сокальський, Литовезький, Локацький і ін.). Крім того, у цій частині активно проявилася активізація і взаємодія розривів діагональної системи.

У палеозойських відкладах моноклінального схилу пастки нафти і газу антиклінального типу формувалися, в основному, конседиментаційно упродовж байкальського, каледонського і герцинського тектонічних циклів під впливом вертикальних рухів блоків фундаменту по розривах. Характерною особливістю північно-східної частини прогину є перехрещення двох структурних одиниць – Волинсько-Оршанського авлакогену і Львівсько-Люблінського прогину. У зоні перетину цих структур знаходяться Великомоствівське і Локацьке родовища природного газу.

Великомоствівське газове родовище розташоване в районі перетину Белз-Милятинського і, ймовірно, Локацького розломів та приурочене до Куличківської локальної структури, яка слугує пасткою для газових покладів. Структура-пастка представлена брахіантиклінальною складкою, яка простежена свердловинами в кам'яновугільних і девонських відкладах. Її південно-західне крило зрізане підкидо-насувом і переміщене в північно-східному напрямку. Локацьке газове родовище знаходиться на перетині Радехівського розлому з Локацьким розривним порушенням. Родовище віднесене до брахіантиклінальної складки – однієї з локальних структур Локацького валоподібного підняття. Складка утворена девонськими, силурійськими, кембрійськими і верхньопротерозойськими відкладами.

Брахіантиклінальні складки, які є пастками газу Великомоствівського і Локацького родовищ, суттєво відрізняються одна від одної як своєю будовою, так і походженням, оскільки вони відносяться до різних тектонічних елементів Волино-Подільської плити. Великомоствівське родовище знаходиться в західній частині Львівського прогину, а Локацьке – на моноклінальному схилі плити.

У межах Волино-Подільської НГО, крім антиклінальних пасток, присутні також пастки неантиклінального типу, передовсім, у силурійському і кембрійському комплексах. Перспективи нафтогазоносності силурійського комплексу пов'язані з похованою рифовою системою, яка в субмеридіональному напрямку простягається через все Волино-Поділля. Встановлено генетичну приуроченість рифових органогенних споруд силуру до системи диз'юнктивних дислокацій, а саме: Радехівського, Тербовлянського і Збарзького розломів.

У кембрійському комплексі відкладів передбачається поширення стратиграфічних, літологічних і тектонічно екранованих пасток нафти і газу.

Таким чином, закономірний зв'язок газових родовищ з розривними тектонічними порушеннями дозволяє стверджувати, що розломи відіграють важливу роль у формуванні нафтових і газових покладів.

Степан ДУЧУК¹, Тарас ЙОСИПЕНКО¹, Софія МАКСИМУК²

**АКТУАЛЬНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ КОМПЛЕКСНИХ МЕТОДІВ
ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ
ГЕОЛОГО-ГЕОФІЗИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ПРИ ПОШУКАХ ВУГЛЕВОДНІВ**

¹Західно-Українська геофізична розвідувальна експедиція, Львів,
e-mail: zugre@lviv.farlep.net

²Інститут геології і геохімії горючих копалин НАН України, Львів,
e-mail: igggk@mail.lviv.ua

Перед науковими та виробничими організаціями Західного регіону поставлена складна геологічна задача пошуків нових напрямків ведення геологорозвідувальних робіт на нафту та газ, спрямована на приріст запасів вуглеводневої сировини. Успіх у вирішенні даного завдання в першу чергу залежить від якості підготовки нафтогазоперспективних структур геофізичними методами. Важливу роль в оцінці флюїдонасичення закартованих структур відіграють геохімічні дослідження. Тому в 2004 р. на Латорицькій площі у Мукачівській западині Закарпатського прогину вперше був проведений комплекс сейсмічних, гравіметричних, електророзвідувальних і геохімічних робіт.

Основними результативними матеріалами на Латорицькій площі є структурні карти по відбиваючих горизонтах, карти геохімічних параметрів, карти позірних опорів, геогустинні моделі глибинної будови, сейсмогеологічні, геоелектричні і геогустинні профілі.

На структурних картах знайшли своє відображення раніше закартовані Тисянська, Вінківська і Північно-Доброньська структури; виділена Ракошинська.

За уточненими даними Тисянська структура по відбиваючому горизонту, приуроченому до терешульської світи (N_1K^{ts}), представлена у вигляді брахіантиклінальної складки з крутонахиленим, протяжним північно-східним